

Maanmeisje

Daniela Morelli

Maan meisje

Daniela Morelli

Maanmeisje

is een uitgave van

Dutch Venture Publishing

Copyright © 2024 Dutch Venture Publishing

Auteur: Daniela Morelli

Oorspronkelijke titel: *Salis e l'equilibrio dei regni*

Omslagontwerp: Jen Minkman

Illustratie kaft: Paolo D'Altan

Vertaling uit het Italiaans: Angela de Luca & Jen Minkman, tot stand gekomen met een vertaalsubsidie van de "Centre for Books and Reading of the Italian Ministry of Culture"

Tekstredactie: Jen Minkman

Eerste uitgave mei 2024

NUR 284

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoofdstuk 1

DE HOOPVOLLE REIS

Geen zuchtje wind. Onbegroeide en rotsachtige voorbergten. Plotselinge gaten in de weg. Geen enkel teken van leven. De stilte is angstaanjagend. De geluiden die de stilte onderbreken, zijn zo mogelijk nog angstaanjagender.

Een steen valt van de zijkant van een heuvel.

Er beweegt iets.

Het is een man en het lijkt wel alsof hij de laatste levende is die op aarde is overgebleven.

Hij klimt driftig naar boven. Zijn schoudertas gooit hij over zijn schouder wanneer deze hem in de weg zit bij het klimmen. Hij knijpt zijn ogen tot spleetjes door het felle licht, veegt het zweet van zijn voorhoofd en duwt zo ook zijn haarlokken weg, die nu onder het stof zitten en ooit waarschijnlijk blond waren. Hij draait zich om. Van achter een gekartelde rots komt een vrouw tevoorschijn met een amberkleurige huid. Ze heeft haar bos haren in een staart vastgebonden met een lapje stof. Haar kleding is kapot en versleten. Ze staat even stil om op adem te komen. Haar magere postuur staat in contrast met haar dikke buik, die ze met haar handen ondersteunt als het meest kostbare van alles wat ze meesjouwt.

‘Lukt het?’ vraagt hij haar.

Op haar gezicht, dat ondanks haar ingevallen oogkassen nog steeds mooi is, verschijnt een brede glimlach. ‘De baby schopt nu.’

‘Dat betekent dat dit een goede plek is. Hier wil hij of zij geboren worden.’ De gelaatstrekken van de man worden losser en zijn lichaam is minder gespannen. Hij lijkt langer.

‘Zie je al iets daarboven?’

‘Nog niet. Ik wachtte op jou. Dan kijken we samen en beslissen we wat we doen.’

Hij ondersteunt haar bij het laatste stukje klimmen. Hij laat haar een paarse bloemknop zien die verstopt zit in een stekelige struik, die totaal niet uitgedroogd is.

‘Een bloem!’ Weer die brede glimlach van haar.

Hij lacht ook. Ze zijn bijna bij de top. Eerst ruiken ze het en dan is er ineens een windvlaag en dan eindelijk, nadat ze dagenlang hebben gelopen, is daar dan in de verte, voorbij vele heuvels en koperkleurige, gestreepte duinen de Grote Zee te zien. Vlak achter hen horen ze iets dat klinkt als het ratelende geluid van een propeller. In een reflex bukken ze en gaan plat op de harde aarde liggen. Hij beschermt haar met zijn lichaam. Met een hand ondersteunt hij haar hoofd. Zijn andere ligt klaar op het handvat van zijn mes, dat hij bij zijn riem heeft zitten. Ze hijgt met snelle adem tegen zijn borst. De man haalt een verrekijker uit zijn tas en tuurt het hele gebied af.

‘Niemand te zien,’ zegt hij opgelucht.

Dan worden ze opgeschrikt door een angstaanjagend, klapperend geluid dat gepaard gaat met een schel gegil. Een roofvogel slaat op de vlucht en met zijn vleugels gaat hij rakelings langs hen heen. Geschrokken en tegelijkertijd betoverd kijken ze hem na.

‘Bloemen, dieren en zout!’ zegt de man, terwijl hij een wittige klont tussen zijn vingers eruit peutert. Hij staat op en zijn ogen lichten op van blijdschap. Hij strekt zijn hand naar haar uit.

Vol vertrouwen staat ze op en zegt vol overtuiging: ‘Laten we verdergaan, wetenschapper.’

Hij knikt. Hij vindt het leuk wanneer ze hem zo noemt. Precies vanwege het feit dat hij een wetenschapper is, kijkt hij vol interesse naar de Grote Zee. Als hij naar haar kijkt, is zijn blik echter vol liefde. ‘De zee is niet blauw zoals ik had verwacht, niet blauw zoals jouw ogen.’

‘Maakt toch niet uit,’ antwoordt de vrouw. ‘Laten we verder gaan.’

David en Anahì zijn uit het oosten gevlucht en zijn op zoek naar een plek waar ze hun kind op de wereld willen zetten.

Een aantal jaar geleden heeft een ramp de Aarde verwoest. De aarde is ziek, veel diersoorten zijn uitgestorven, mensen zijn dood of worden gek van de honger, er worden bijna geen kinderen meer geboren. In de vervallen steden worden voormalige winkelcentra bezet door oorlogsbendes die er zelfs toe in staat zijn om je om te leggen als je alleen maar een blik groenten bij je hebt dat allang over de datum is. Er is iets misgegaan bij de balans tussen de Rijken: Dieren, Planten, Mineralen – iets onbekends maakt de mens bang. Er werd destijds gesproken over een genetische verandering, over mutatie tussen de soorten, over het wegvallen van de grenzen tussen de Rijken. Er werden verhalen verteld over onzichtbare en mysterieuze krachten. De een had het over buitenaardse wezens, de ander over het klimaat of over biologische oorlogsvoering, weer een ander over intelligente virussen, en weer een ander zei dat de Aarde boos was.

Men bleef speculeren. Ze kwamen David ook om hulp vragen omdat hij wetenschapper en geoloog was, maar hij ging er niet op in. Hij zei tegen Anahì dat hij zich machteloos voelde: de wetenschap moet eerst observeren om dingen te kunnen begrijpen. Hij had tijd nodig om te observeren, aantekeningen te maken en te begrijpen, maar alles veranderde veel te snel. Toen hielden de mensen op met vragen stellen

en legden zich neer bij het niet te stoppen proces waarbij het Dierenrijk het hardst geraakt werd en de andere twee leken te wedijveren om over alles te heersen.

Het proces werd de Metamorfose genoemd en het woord alleen al bezorgt mensen nog steeds kippenvel.

Na de Metamorfose sloten David en Anahì zich aarzelend aan bij een kleine groep zwervers die op zoek waren naar een schuilplaats. Aan het begin was iedereen wantrouwend. Alsof zelfs iedereen uit de groep besmet kon zijn door de Metamorfose en de mensheid kon bedriegen, een andere gedaante kon aannemen en anderen pijn kon doen.

Totdat er ineens langs de weg een oude man werd gevonden die aan het eind van zijn leven was. Iedereen ging naar hem toe en gaf hem iets: de een kostbaar water, de ander eten, weer een ander deelde een herinnering of ze begonnen samen te bidden. Ze bleven tot het einde bij hem. Ze hadden hem samen begraven. Deze eenvoudige daad van liefdadigheid zorgde ervoor dat ze elkaar in de ogen moesten kijken. Dat ze elkaar nieuwe woorden gaven: *vertrouwen* en *hoop*. Dat ze elkaar aanspoorden om een plek te zoeken waar het nog mogelijk was om te kunnen overleven.

Ze hadden begrepen dat zich in het westen de Regio van het Zoete Water bevond, met een meer en akkers. De regio was alleen wel afgeschermd door metershoge braamstruiken. De sterksten en de jongsten van de groep besloten om hun geluk te beproeven en net als de oude pioniers waren ze zeven maanden geleden gaan lopen naar wat hun Beloofde Land was geworden. Ze kwamen tijdens de tocht over een keten van dorre bergen, een steppe- en woestijnachtige hoogvlakte en ze zagen hoogspanningsmasten, geraamtes van windmolens, half afgebrokkelde bruggen en overblijfselen van grote wegen en spoorbanen die ooit door dorpen liepen. Ze moesten zich verdedigen tegen bendes die bestonden uit mensen die slecht geworden waren, ze probeerden te schuilen voor de onverbiddelijke

zon, 's nachts hielden ze de Poolster rechts van hen en lieten ze zich leiden door de Maan, hun vriendin. Uiteindelijk kwamen ze aan bij de braamversperring, waarachter ze een kegelvormige berg zagen liggen: een vulkaan die uitgedoofd leek te zijn.

Omdat ze zo graag in een leefbaar gebied wilden komen, wilde de meerderheid gelijk de versperring te lijf gaan. David de wetenschapper smeekte hun om dat niet te doen. Hij hamerde erop dat ze eerst de bijzondere barricade moesten bestuderen; kijken of er een pad was tussen de struiken door om zich zo te kunnen beschermen tegen de bramen. Hen om geduld vragen bleek onmogelijk. Veel van hen stortten zich meteen op de braamstruiken en bleven erin verstrikt zitten, alsof de struik met zijn doornen de vreemdelingen wilde aanvallen en afweren. De paar die waren overgebleven, volgden hem en zijn vriendin Anahì op zoek naar een opening.

Er was een tunnel. De groep ging op onderzoek uit, behalve zij twee. Anahì moest voorzichtig zijn, want zij was de enige die zwanger was. Iemand zou hen komen ophalen als de kust veilig was.

Ze wachtten dagenlang. Slechts een van hen kwam terug. Hij zag eruit als een slappe vaatdoek en de huid van zijn vingers lag eraf. Hij vertelde dat het waar was: dat er aan de andere kant van de tunnel graanvelden waren en verder dat er een bos tegen de glooiingen van de heuvel aan lag. Hij vertelde dat de korenaren scherp waren en dat de takken in het bos vol hingen met uitnodigend, rood fruit, die hen echter zweepslagen gaven alsof de bomen de mensen het liefste wilden uitroeien.

'Als je een van die vruchten eet, is het gedaan met je,' zei hij. 'Daarbij staat de Aarde niet stil. Dit is wat de Regio van het Zoete Water is: een verraderlijke plek waar het Plantenrijk het al bijna heeft gewonnen van het Dierenrijk.'

Hun nachtmerrie, de Metamorfose, moest daar ook al actief zijn. Hun hele reis was verdomme nutteloos geweest.

David en Anahì hadden voor de arme man gezorgd, maar het had geen zin meer. Ze hadden hem begraven onder een hoopje stenen, precies voor de ingang van de tunnel, en waren vertrokken in de richting van het westen als enige overlevenden van de expeditie.

De enige gedachte die hen tot nu toe met zijn kracht in leven heeft gehouden, is de gedachte aan de kostbare schat die Anahì met liefde draagt. Zij is er al helemaal van overtuigd hoe ze de baby wil noemen. ‘Als het een meisje is, dan noemen we haar Esperança,’ zegt ze. ‘Naar het Spaanse woord voor “hoop”.

Dan dalen ze de heuvel af, richting de zee.

Hoofdstuk 2

DE JUISTE PLEK VOOR ONS

Vanaf de rots lijkt de Grote Zee, die gewelddadig beneden hen tekeergaat, voor David en Anahì een normale kleur te hebben; een beetje tussen blauw en grijs in. Aan de zijkant, waar de rotsen geleidelijk minder ruig worden in de richting van het strand, ontdekken ze een gebied dat verdeeld is in vierkantjes.

‘Witte hopen, zoutpannen... Een zoutmijn!’ verklaart David.

Via hun verrekijker turen ze naar het gebied. Ze zien hutten, kleine moestuinen, ruiven vol gedroogde vissen en rijen mannen die niet vijandig of onbeschaafd op ze overkomen. Het zijn werkmannen met gekleurde emmers op hun hoofd en ze dragen geen wapens. Sommigen lijken op vissers, anderen op boeren, weer anderen op fruitplukkers. En overal rondom het dorp zijn bassins voor de zoutwinning te zien. Er wordt druk aan gewerkt. Het is lang geleden dat ze zo’n georganiseerd landschap hebben gezien. Van de wereld die ze kennen, of althans, hoe die is geworden na de ramp, lijkt deze plek hen het beste.

De eerste wee kondigt zich aan. Ze hebben geen tijd meer, geen kracht meer om ergens anders naartoe te gaan. Ze moeten snel beslissen. Anahì vergaat van de pijn.

‘Maar het zijn toch wel goede mensen, het zal toch wel de juiste plek voor ons zijn?’ vraagt ze angstig.

David stelt haar gerust. Het leven daarginds lijkt goed en de mensen zien eruit als harde werkers en lijken in vrede te leven. ‘We laten het

kind geboren worden. Als daarna blijkt dat het hier niet werkt, gaan we verder. Ik beloof je dat we verder zullen gaan met het zoeken naar de juiste plek voor ons.'

Met angst en hoop in hun hart lopen ze naar de zoutmijn: een grote, open plek naast de zee met een dorp van rieten en strooien hutjes. Ernaast liggen witte hoopjes. Ze lopen verder terwijl Anahì haar buik vasthoudt en David haar ondersteunt. Vastberaden komen twee vrouwen hun tegemoet lopen. Ze hebben tunieken aan en flodderige broeken van witte stof, die vergeeld is door de zon en veelvuldig gebruik. De stevigste richt het woord tot hen en met een eigenaardig accent zegt ze: 'Wij helpen met de geboorte van de baby. Hier zijn jullie op een veilige plek.'

Zonder op antwoord te wachten brengen ze de zwangere vrouw naar een hutje. David komt achter Anahì aan, maar onverwachts wordt hij door iets tegengehouden. Hij wordt door... íéts omsingeld. Tot een paar seconden geleden bewogen ze niet en waren ze ongevaarlijk, maar ineens komen de hoopjes zout tot leven en vallen ze hem aan. Ze zijn zo scherp als glas, ze drukken op hem, ze duwen zich tegen hem aan en omsingelen hem. David zit in de val. Hij bloedt, maar vecht terug, verzet zich, want hij wil naar zijn vriendin. Zijn kind wordt bijna geboren! Bij elk verzet komt een hogere hoop zout dreigend dichtbij. Hij wordt er bang van, maar kan toch niet helpen dat hij de hoop zout aanstaart. Hij heeft vaag een menselijk uiterlijk. Niet zozeer qua vorm, maar vanwege de manier waarop hij reageert. Hij heeft geen ogen, geen armen, geen benen, maar hij lijkt te kunnen zien, horen en zich doelbewust voort te bewegen. Zijn spitse profiel verandert steeds en doet dat zo veelvuldig dat het de wetenschapper niet lukt om diens bewegingen te voorspellen. En hoe hij ook probeert om zijn gezicht met zijn armen te beschermen, het monster dat een indrukwekkend geheel van zoutkristallen is blijft hem toch snijden. De hoop zout valt

hem zelfs aan met een dodelijke wolk gas. Een laatste verstikte gil komt uit Davids mond: 'De Metamorfose!'

Dan verliest hij het bewustzijn.

Hij wordt wakker in een hutje dat verlicht wordt door een zwak lampje. Het is nacht. Naast hem ligt een kaalgeschoren vrouw. Op haar huid zitten allemaal wondjes en achter haar oor is een code te zien die in haar huid is gekerfd. Met een schok herkent hij Anahì. 'Wat hebben ze met je gedaan?'

'Ze hebben hetzelfde met jou gedaan.' Zachtjes aait ze hem over zijn hoofd. Ook hij is kaalgeschoren. Ook achter zijn oor prijkt een code.

David roept wanhopig uit: 'Waar heb ik je mee naar toe genomen, Anahì?'

Ze legt haar hand op zijn mond en belet hem verder te praten. 'We hebben gedaan wat we konden; het enige juiste. Kijk eens, je dochter!' Ze laat hem een bundeltje zien met daarin een naakte baby. Voordat hij kan zien op wie ze lijkt en of ze net zo mooi is als haar moeder of dier amberkleurige huid heeft geërfd, valt hem de ongelofelijke zwarte bos krullen op het hoofdje op.

Geëmotioneerd neemt hij het meisje in zijn armen. 'Esperança!' zegt hij dringend.

De dikste van de twee vrouwen die in het wit gekleed zijn en die als bewakers bij de ingang staan, komt naar hen toe. Kortaf zegt ze: 'Nee hoor. Ze heet Salisedine. Ofwel Salis, dat is korter. Dat woord betekent "zout" in onze taal.'

'Ze heet Esperança!' spreekt David haar tegen.

'Jouw vriendin zal je de regels van het kamp later wel uitleggen,' zegt de vrouw kortaf. 'Jouw eerste dienst begint bij zonsopgang. Ze zullen

je vertellen in welke zoutpan je moet werken. Zij heeft recht op een kwartmaan rust. Daarna zal ze net als alle andere moeders zout rapen of zal ze op het land werken en neemt ze de baby mee zolang die aan de borst drinkt.'

'We blijven hier niet. We willen weg!' David wil opstaan, ook al voelt hij zich heel zwak.

'Was dat gas van gisteravond niet genoeg voor je?' Dreigend laat de vrouw een fluitje zien. 'Als je maar een vinger naar me uitsteekt, laat ik Opperkristal terugkomen. Nog zo'n wolkje en je hersenen zullen verbrijzelen, wetenschapper. Jouw hersenen interesseren ons helemaal niet. We hebben hier armen, benen en gehoorzaamheid nodig.' Ze laat een stokje door de lucht zoeven. Het is een zweep! Vervolgens lopen de twee weg en ze laten de deur gewoon open staan.

'Je kunt toch niet ontsnappen uit de zoutmijn!' is hun laatste opmerking.

David is wanhopig en witheet tegelijk. Anahì probeert hem te kalmeren. 'Ze hebben ons tenminste iets te eten gegeven...'

'Ze hebben gevangenen van ons gemaakt!'

'We leven tenminste nog.'

'Nee, we zijn slaven!'

'Ons meisje is geboren. Ze is gezond. Dat is het enige wat nu telt. Ik ben moe. Laten we rustig blijven, anders heb ik niet genoeg kracht om haar te voeden en jij niet om morgenochtend te werken.' Daarna kijkt ze hem met een liefdevolle blik aan. 'Vind je haar mooi?'

Hij wordt verscheurd tussen woede en geluk.

Ze vraagt het nog een keer. 'Vind je je dochter mooi?'

'Ze is prachtig. Ze heeft jouw amberkleurige huid.'

'En haar haren?'

'Ze heeft net zoals jij zwarte haren en een volle haardos.'

'Gelijk na haar geboorte hadden ze haar haren afgeschoren. Een paar uur geleden dus... Snap je wat ik bedoel?'

David is van slag. 'Wát?! Wat hebben ze met haar gedaan?'

'Ze had heel veel haar bij haar geboorte. Die hebben ze kort geschoren, want ze wilden haar achter haar oor brandmerken, maar haar haren kwamen gelijk terug, nog dikker en nog langer dan bij haar geboorte. Toen probeerden ze haar te merken op haar pols. Maar kijk, niets te zien. Het bleef niet zitten. Je snapt dat dit een bijzonder kindje is, toch?'

'Natuurlijk, ze is onze dochter...'

'Nog bijzonderder dan dat. Probeer het te begrijpen...'

Een flits van woede verschijnt in de ogen van David. 'Wát moet ik begrijpen? Ik voel me verantwoordelijk. Ik heb je naar een verkeerde plek gebracht en nu hebben zij, nu...' Door de angst komen er maar halve zinnen uit zijn mond. 'Wat heb ik gedaan, wat heb ik jullie aangedaan! Waar heb ik jullie mee naar toe genomen?'

'Naar een plek waar de Metamorfose actief is,' antwoordt Anahî dapper, voordat ze vervolgt: 'Hier heeft het Mineralenrijk de overhand gekregen over het Dierenrijk en hebben de Zoutkristallen het voor het zeggen. De vrouwen in het wit die mij met de bevalling hebben geholpen zijn in dienst van die...' Ze aarzelt. 'Van die monsters. Zij delen bevelen uit en zorgen dat die worden uitgevoerd. Ze hebben ons gepakt omdat ze hulp nodig hebben. Mensen worden hier gevangen om zout te rapen voor de Kristallen. Zij hebben het voor het zeggen. Als we ons niet verzetten, krijgen we ons eigen hutje en het nodige om te leven. Anders zullen ze ons vernietigen met gas en elektrische ontladingen. Dat is wat ze mij vertelden. Onze dochter is echter...' Met angst in haar stem valt ze stil.

'Wat is er nou met onze dochter?'

'Zij is... Dat zei ik al, ze is anders. Bijzonder. Die vrouwen fluisterden in hun taal, maar ik heb het begrepen. Ze zeiden dat Salisedine...'

'Ze heet Esperança!' roept hij verontwaardigd.

‘Stil, er zijn overal spionnen,’ fluistert ze hem nerveus in zijn oor. ‘Maar goed, ze zeiden dat ze een zoönose infectie is. Ze noemden zelfs het woord “polymorf”’

‘Nee, niet zeggen!’

Ze zwijgen allebei bang.

Zoönose infectie: de nachtmerrie van ieder mens. Het effect van de Metamorfose, die wezens produceert die steeds veranderen, wiens mysterieuze reacties niet te voorzien zijn en de ergste fantasieën voeden: gekte, geweld, van gedaante veranderen... Bestaan ze echt of zijn het maar bange praatjes?

David verheft zijn stem weer. ‘Zij is mijn dochter en heeft niets te maken met die, die...’ Hij kan het woord Metamorfose niet eens uitspreken. ‘Ze is niets meer dan een heel mooie baby met prachtige haren!’

“Houd haar in bedwang en anders zwaait er wat voor jullie drie”, dreigden ze eerder.’

‘Hou op, Anahì!’

‘Jij bent een wetenschapper, David, dus observeer deze werkelijkheid, hoe hard en verontrustend die ook is. Denk erover na: de zoönose infectie heeft plaatsgevonden in het Plantenrijk en het Mineralenrijk; waarom zou het ons mensen niet kunnen overkomen?’

‘Ja, maar haar niet, haar níét!’

‘Oké. Waarom bleef dat brandmerk dan niet op haar huid zitten, waarom groeiden haar haren direct na het scheren weer aan? Hoe verklaar je dát dan?’

David kijkt haar angstig aan. Hij schudt machteloos zijn hoofd. Hij weet het niet.

Vertederd kijkt Anahì naar hun dochter. ‘Kindje van mij, van ons, je vader en ik zullen tot het einde van onze dagen van je houden, wie of wat je ook bent.’

Salis kijkt haar serieus aan. Alsof ze het al begrijpt. Dan draait ze haar hoofd naar haar vader en haar krullen kriebelen tegen zijn wangen en maken hem aan het huilen van vertedering.

Anahì pakt zijn hand. ‘Laten we gaan slapen, mijn lief. Laten we gewoon gaan slapen.’

Ze vallen in slaap met de baby tussen hen in. Zo beschermen ze haar en zichzelf. Een diepe en zwarte slaap, waarin bij hen alle drie in hun dromen de gele cirkel van de Maan verschijnt, die al wiebelend zingt en lacht met zilveren geluiden.

*Ik bepaal mijn eigen pad,
al roept mijn omloopbaan mij.*

Maar...

Vannacht ben ik lui...

*Er is iets bijzonders,
de atmosfeer is onnatuurlijk.*

*Vannacht blijf ik hangen,
in het web van een spin,
in de kiem van een droom.*

De sterren antwoorden:

... Het is maar het gehuil van een baby.

Maar...

Met haar zingen ze in koor:

Ze klinkt als een gil van de aarde.

Ze klinkt als de jammerkreet van het universum.

Ze klinkt als een dreun

in het hart van de planeet.

Het is het gehuil van een baby...

... een heel bijzondere!

*Ze draagt een gekte met zich mee
Een Halleluja
Het Halleluja van de Maan
Die een schop geeft tegen de hiërarchie.
In haar haren zit haar magie
In haar haren zit haar magie
Salisedine zal het zijn!
Salisedine zal het zijn!
Halleluja van de Maan!
Mijn Salisedine
Mijn Salisedine*

De krachtige lach van Salis maakt iedereen wakker: haar moeder, haar vader en iedereen in de nabijgelegen hutjes. Vanuit die hutjes roepen ze: 'Geef dat duivelse kind te eten!'

Het is bijna dag en degenen die ochtenddienst hebben, moeten zich zo melden. Anahì legt de baby aan. Salis zuigt hard. Dan valt ze verzadigd in slaap en haar handjes spelen met haar stevige, zwarte krullen.

'Ik heb over de Maan gedroomd,' fluistert David de wetenschapper.
'Ik ook,' antwoordt Anahì. 'Ze zong een slaapliedje voor ons.'
Hij knikt. 'Ja. Een slaapliedje.'

Hoofdstuk 3

DE HIËRARCHIE

Salisedine oftewel Salis groeit snel op. Ze leert verrassend snel en ze houdt zich aan de regels. Afgezien van het gedoe met haar snelgroeïende haren merken de bewakers niets alarmerends op aan haar gedrag en ze kijken wel uit om het vermoeden uit te spreken dat ze denken dat de dochter van “De Wetenschapper” in het kamp het product zou kunnen zijn van een zoönose infectie... dat ze een polymorf zou zijn.

Op haar vijfde kent Salis de hiërarchie al uit haar hoofd. In de zoutmijn is dat het eerste wat je leert. Zodra kinderen kunnen staan, moeten ze met hun eigen rubberen emmer in hun handje zout rapen terwijl de Flodderbroeken ze bekijken. “Flodderbroeken”, zo noemen de kinderen de bewakers van het veld. Dat zijn zo’n twintig lafaards in dienst van de Kristallen. Met een stok in hun hand verplichten ze de kleintjes om de regels als een rijmpje op te zeggen als ze onderweg van de hutten naar de bassins zijn of weer terugkeren.

Opperkristal commandeert iedereen,

Hij leeft in een grot en daar mogen we niet heen.

Dan heb je de Mindere Kristallen: Kristallijn, Salpeter en Blauwzout

Als ze je je tanden eruit laten vallen, doe je iets fout.

Van dichtbij houden de Zoutbewakers je in het gareel

Van de Zoutkorrels zijn wij de slaven, en dat zijn er veel.

De grotere kinderen zingen stiekem heel iets anders. Terwijl ze op de maat lopen met hun wandelschoenen die over de grond knarsen en al knippend met hun vingers zingen ze:

*Opperkristal is de grootste klootzak die er is,
maar Kristallijn, Salpeter en Blauwzout zijn ook goed mis.
Een mens is minder waard dan zout, zij hebben het fout.
Zij zijn de moordenaars, wij zijn niet zo stout.
Flodderbroeken zijn de ergste schoften die er zijn,
Door hun bestaan hebben wij het niet fijn.*

De volwassenen zingen niet. Ze weten dat ze toch geen kant op kunnen. Als ze maar zout rapen en zich niet verzetten hebben ze recht op een hutje, een beetje water en eten. Je onderdanig opstellen is het waard om te overleven.

Ze werken in stilte. Hun mond is zo droog dat het lastig is om te praten. Het verzamelde zout bij het inzamelingspunt is nodig om de macht van de Kleine Kristallen en van de hele hiërarchie te vergroten. Het zwaarste aandeel gaat naar Opperkristal.

Niemand heeft Opperkristal ooit gezien. Ze weten dat hij in een grot aan de voet van de rots leeft en ze zeggen dat hij een vreselijk wezen is.

Aan het einde van de dag hebben ze nog net tijd om een portie eten naar binnen te werken en water te pakken, om zich dan terug te trekken in hun hutjes en in een diepe slaap te vallen. Bij zonsopgaan gaan ze weer verder.

Hoe communiceren de Kristallen onderling? Hoe oefenen ze hun oppermacht uit? Hoe bewegen ze zich voort? Hebben ze een leven? Zijn ze ‘slecht’ of voeren ze alleen bevelen uit? Is Opperkristal zich bewust van zijn eigen macht, of handelt hij zo omdat op deze manier zijn soort zal overleven? En bovenal, wat is deze nieuwe mineraalsoort nu precies? Waarom heeft deze soort de slechtste eigenschappen van de mens overgenomen? Zoals bijvoorbeeld het niet erkennen van de behoefte van de ander en het niet respecteren van diens rechten en vrijheid? En wanneer de mens het recht van de ander niet erkent, schendt hij dan misschien op die manier zijn eigen recht? Ontkent hij zijn eigen vrijheid? Waarom gedraagt de natuur zich tegenwoordig zo?

Niemand vraagt het zich meer af... behalve dan de wetenschapper, die het gedrag observeert van de Kleinere Kristallen, de Zoutbewakers en de Korrels, die stil kunnen blijven staan, onschuldig lijken maar toch net als denkende wezens in actie komen bij gevaar, verandering of Joost mag weten welk geheim, onderling signaal. Na zijn dienst maakt David altijd aantekeningen en moeten Anahì en Salis meestal het schrift waarop hij in slaap is gevallen onder zijn wang weghalen. Zijn hoopvolle blik is altijd gericht op de gedoofde vulkaan, een perfecte kegel met vlagen groen aan de zijkant. Hij heeft het idee dat met de jaren de groene begroeiing glanzender wordt en zich steeds meer uitstrekt.

Hij kijkt er vaak samen met zijn dochter naar, hand in hand, ‘s avonds in het vage, magische licht, wanneer de Maan moeite doet om haar plekje aan de hemel te veroveren en de zon boven de Grote Zee blijft hangen. Alsof ze juist háár wil dwarszitten: de dame van de nacht.

‘Daarboven op de vulkaan is iets, liefde.’

‘En jij zult ontdekken wat, papa,’ antwoordt Salis.

Salis is het enige meisje van het kamp dat graag haar vrije tijd met haar ouders doorbrengt. Ze is de enige die geen deel uitmaakt van de groep kinderen die zich ‘s avonds moet ontladen door te schreeuwen en tussen de tenten door te rennen, terwijl ze oorlogen en veldslagen verzinnen waarbij ze elkaar met katapulten beschieten totdat ze, uitgeput door de werkdag en de strijd, nog gehavender en vuiler dan dat ze al waren naar hun hut gaan. Zij is de enige die geen ingekerfde code heeft en wel al haar haren heeft. De Flodderbroeken hebben het opgegeven haar te scheren, maar ze verplichten haar wel haar haren in een vlecht te dragen en die te verstoppert in een doekje dat ze om haar hoofd knoopt.

De andere kinderen beginnen haar door de jaren heen verdacht te vinden. De jongens wachten haar op en verstoppert zich als zij terugkomt van de waterput. Ze proberen haar te laten vallen wanneer ze met haar volle emmer loopt. Salis is echter niet bang voor hen. Rustig zet ze haar emmer neer en snoert hun de mond met een ijzige blik. *Durfeens dichterbij te komen als je durft*, zeggen haar ogen. Als ze dat inderdaad doen, maakt ze haar hoofddoek los zodat haar haren vrijkomen en alsof die van vlees en bloed zijn, gaan ze overeind staan en richten ze zich als tentakels naar de jongens. Waarop de jongens als imbecielen wegrennen terwijl ze *heks, heks, boehoe, we zijn niet bang voor jou* zingen, maar ondertussen laten ze haar met rust. Want eigenlijk zijn ze wél bang voor haar. Ze wantrouwen haar “afwijking”, waarvan ze niet weten hoe die heet.

Veel van hen zijn geboren op de zoutvlakte. De bewakers laten niets los over het feit dat Salis een polymorf zou kunnen zijn, want de volwassenen willen liever niet praten over de Metamorfose. Ze zitten opgesloten in een wereld waarin ze moeten overleven en waar het beter is om geen vragen te stellen. Anahì en David reppen er ook met geen woord over, ook al zorgt de gevoeligheid van Salis ervoor dat ze

op hun hoede zijn en voelen ze dat het moment waarop ze het er met haar over moeten hebben steeds dichterbij komt.

Ook al is ze heel dapper en zelfverzekerd, er is een plek waar Salis liever niet komt: dat is het hutje van de weeskinderen. Op de zoutvlakte zijn er nogal wat wezen, omdat het werk de volwassenen vaak zo afbeult dat eraan onderdoor gaan.

Ze is de enige zesjarige die kan lezen, schrijven en rekenen. Anahî en David laten haar op het strand de letters in het zand met een stokje oefenen. Er is maar een boek, een wetenschappelijke verhandeling van haar vader, en Salis bestudeert het gretig. Ze is nieuwsgierig. Ze heeft een bijzonder vermogen om te leren.

Als ze zeven jaar is, maakt ze kennis met scheikunde en kan ze de zoetige geuren van de gassen die door Kristallijn, Salpeter en Blauwzout worden verspreid omzetten in formules. Ze weet hoe ze bij hen uit de buurt moet blijven, hoe ze hun elektrische uitstoten kan ontwijken. Ze weet dat deze wezens niet tegen zoet water kunnen en dat ze continu zout nodig hebben om niet te krimpen. Het lukt haar echter niet om aan de zweepslagen van de Flodderbroeken te ontkomen. De enige keer dat ze zich verzette door haar vlecht tevoorschijn te halen en die op hen richtte alsof het een mes was, hebben ze voor haar ogen haar moeder met de zweep geslagen. Dat heeft ervoor gezorgd dat de rebelse Salis daarna gehoorzaamde.

Ze blijft zich maar afvragen: 'Hoe kan het dat het zo ver is gekomen? Waarom is het Mineraalrijk zo overheersend? Waarom is het evenwicht tussen de Rijken kapot?'

Haar vader heeft maar een enkel woord nodig om haar vragen te beantwoorden: onwetendheid.

Haar moeder vertelt dat eerst de mensencultuur werd verwoest en toen de wetenschap aan de beurt was.

Salis geeft niet op: 'Maar hoe ging dat dan, hoe is het gebeurd?' En ze vertellen haar nog een keer het verhaal. Elke keer opnieuw. Anahî

noemt ook de details, zodat ze niet vergeet wat er allemaal is gebeurd. 'Er werd niet meer gestudeerd, scholen bleven dicht, er werden geen boeken meer geschreven en gelezen.'

'Hoe hebben jullie dan geleerd?'

'Jouw grootouders hebben ons naar school gestuurd, want ze wilden dat wij uit boeken leerden.'

'En hoe leerden de anderen dan?'

'Er verschenen overal plaatjes, ook in de lucht. Het leek wel tovenarij. Als je een vraag had, kreeg je antwoord via een scherm. Wat voor een probleem je ook had, een robot gaf je altijd antwoord. Er werd niet meer nagedacht. Alles werd je zo makkelijk gemaakt, daar heb je geen idee van, maar er was ook een grote kloof tussen arm en rijk. Wetenschappers hadden al heel lang daarvoor gewaarschuwd dat de aarde geen reserves meer overhad. Er waren geen natuurlijke bronnen meer. Er zou vroeg of laat iets ernstigs gebeuren... zo waarschuwden ze ons.'

'Maar als jullie dat wisten, waarom hebben jullie dan niets gedaan? Papa!'

Een pijnlijke stilte volgt.

Anahì antwoordt. 'Ze zagen wetenschappers als onheilsprofeten en die werden dus buitengesloten. Mensen met gezond verstand protesteerden. Dichters kwamen in opstand. Ze werden in de gevangenis gestopt en zo tot stilte gemaand. Bibliotheken werden vernietigd. Boeken werden verbrand. Denken werd belemmerd. Dat werd allemaal opgelegd door het regime.'

David heeft zijn stem weer terug. 'Liefje, je moet weten dat als je niet meer nadenkt, je je overgeeft aan het lot, aan een enkeling die aan de macht is, aan de mist van bijgeloof en nepnieuws. Er bleef bij niemand nog een kruimeltje gezond verstand over.'

Anahì moet denken aan de woorden van een klassieke dichter: "Oh verstand, jij bent gevluht naar de brute dieren en de mens kan niet

meer nadenken”. Samen met het verstand verloor de mens ook zijn vrijheid.

Salis luistert met wijd opengesperde ogen om niet in slaap te vallen en geen woord van het verhaal te missen.

‘De slavernij is niet alleen een situatie waar wij nu in zitten,’ gaat haar vader door. ‘Slavernij begint wanneer de mens zijn geweten kwijtraakt. Men kwam in conflicten terecht die weer andere conflicten uitlokten, ziektes, pandemieën, energiecrises... Men had geen grip meer op het klimaat, er kwam een breuk van het Evenwicht, de zogeheten ramp die de Metamorfose inluidde. De rest deed de natuur en zij zal dit blijven doen om het evenwicht op een voor ons mysterieuze manier te proberen te herstellen. Het evenwicht dat de mensen met hun arrogantie hebben verwoest.’

‘Maar als het geweten nog bestaat in de mens, al is het maar in een iemand...’ antwoordt Salis en ze kijkt naar haar vader. ‘Kan de wetenschap dan nog bestaan en komen het verstand en de ratio dan weer terug? Kan de wereld zijn evenwicht hervinden?’

‘Daarom leren wij jou lezen en schrijven, liefje,’ zegt haar moeder. ‘En zo zul jij dat bij jóúw kinderen doen en bij zoveel mensen als je kunt. Jij kunt dat. Jij bent bijzonder.’

‘Vanwege mijn haren, mama?’

‘Ook vanwege jouw geweldige koppie.’

‘Wanneer het volle maan is, verschijnt de Maan steeds in mijn dromen.’

‘Ja, dat weet ik, we hoorden dat je haar antwoord gaf. Je praat in je slaap. Wat zegt ze tegen je?’

‘Ze zingt en stelt vragen.’

‘Ga nu maar slapen, meisje, we zijn moe. Heel moe.’

Er gaan veel cyclussen voorbij voordat de Maan weer terugkeert op het zwarte canvas van Salis’ dromen. Ze neemt al wiegend haar ruimte in en lijkt lief, maar is sluw. Ze begint Salis te ondervragen.

'Salis, in het begin was er...? In het begin was er...?'

'Niks! Helemaal niks, Maan.'

'Denk goed na, Salis. In het begin was er?'

'In het begin was er Chaos! Ze bleven maar druk doen, de bosonen, fermionen, fotonen, gluonen en neutronen...'

'Ja, in het begin was er Chaos! En de materie? Wat deed de Materie, Salis?'

'Niks! Helemaal niks...'

'Denk goed na, Salis!'

'Ik ben moe! Laat me met rust, Maan.'

'Geef antwoord, Salis!'

'De materie... de materie... besloot een oorlog aan te gaan tegen zijn aartsvijand: de antimaterie!'

'Goed zo!'

'Het was een vreselijke strijd, er werd veel verwoest. Ze had maar net gewonnen. De materie dus! Precies genoeg om het volgende te maken: sterrenstelsels, de Melkweg, de planeten.'

'Ook de aarde?'

'Met alles erop en eraan.'

'Laten we samen zingen, Salis:

En Salis mompelt aanvankelijk in haar slaap, daarna zingt ze steeds duidelijker met de Maan mee:

*Draaien, draaien, draaien,
de aarde was er al miljoenen jaren,
een kosmisch koninkrijk,
de planeten draaiden,
een levenscirkel,
een golfrolde,
de oever wiebelde
er werden vissen geboren,*

*takken werden gesnoeid,
de mens ging op jacht,
de vulkanen rookten.
ze werden het eens over de Rijken:
het Rijk van de dieren
het Rijk van de mineralen
het Rijk van de planten...
Maar over alles en iedereen
heerste de mens.
Die kon nadenken,
praten,
liefhebben,
uitvinden
en veroveren!
Ze waren de heersers van de planeet!*

Hier onderbreekt Salis boos het liedje: ‘Nee, Maan, slappe hap die mensen! Met hun macht en arrogantie hebben ze er een slagveld van gemaakt. Onze Moeder Aarde werd een broeikas. En er kwam wéér oorlog.’

Ze is uitgeput en wil niet meer praten. Maar de Maan geeft niet op: ‘En toen, Salis? En toen? Laat je nou niet net nu afleiden, Salis, ga niet weg, blijf in je droom, in deze droom... Nou, weet je wat er daarna gebeurd is?’

‘Ja,’ mompelt ze.

‘Zeg het dan, Salis, zeg het.’

‘Toen kwamen de slechteriken aan de macht! De Zoutkristallen!’

‘Weet je dat zeker, Salis? Zijn ze écht slecht? Hebben ze dat door of hebben ze iets nodig?’

‘Weet ik niet.’

‘Ze zijn kwetsbaar; waar zijn ze bang voor?’